

РОЛЬ ВОЛОНТЕРСТВА В УКРАЇНІ: ПІДТРИМКА ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Галуцька Денис,
здобувач вищої освіти другого рівня
історичного факультету
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник: **Кліш Андрій,**
доктор історичних наук, професор
кафедри історії України, археології та
спеціальних галузей історичних наук
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

Волонтерство – це форма добровільної допомоги, в якій люди надають свій час, енергію та знання, щоб допомогти іншим або підтримати конкретний проект. Волонтерство може приймати різні форми, від роботи в організаціях до допомоги людям у складних життєвих ситуаціях. Волонтерство може відбуватися як на місцевому, так і на міжнародному рівні, допомагаючи людям у різних частинах світу.

Волонтерство є темою дослідження для багатьох авторів, включаючи О. О. Бондаренко, М. В. Сірик, А. М. Вовк та інші. Вони досліджують різні аспекти волонтерства та його вплив на соціальний розвиток та міжнародні відносини.

Історичний та феноменологічний аналіз волонтерства дозволяє нам підкреслити, що цінності, які лягли в основу «гуманітарного права», проголошеного майже одночасно у XVIII і XIX ст., були значною мірою мобільними, заснованими на гуманітарній ідеології волонтерів. Зміни, які відбулися в багатьох країнах, пов'язані зі змінами у світогляді європейських суспільств, які почалися з Відродження і тривали до Просвітництва. Цей період характеризується утвердженням гуманізму як найвищої раціональної форми доброзичливості та справедливості [2, с. 25].

В Україні волонтерство було офіційно визнано Постановою Кабінету Міністрів 1895 від 10 грудня 2003 р. «Про затвердження Положення про волонтерську діяльність у сфері надання соціальних послуг». Постанова визначає принципи волонтерства та сфери втручання волонтерства, також у сфері надання соціальних послуг громадянам, які живуть у складних умовах життя (інвалідність, часткова втрата працездатності через вік або здоров'я, відсутність житла або роботи, наслідки стихійних лих, стихійних лих, природні потреби тощо).

Волонтерство відіграє важливу роль у суспільстві, виконуючи кілька ключових функцій, включаючи просування соціальної орієнтації, доброзичливості та некомерційної організації. Ця діяльність характеризується високою мотивацією та соціальною вигодою і здійснюється волонтерами та волонтерськими організаціями, які здійснюють діяльність та надають послуги громадянам, організаціям та суспільству в цілому.

Волонтерство також відіграє освітню роль у суспільстві, оскільки волонтерські програми пропонують учасникам можливість вчитися та розвиватися через практичний досвід, допомагаючи покращити професійні навички та особистісне зростання.

У соціальних процесах волонтерство може забезпечити підтримку та громадянську активність. Волонтери часто виступають захисниками прав та інтересів найменш захищених верств населення, сприяючи зміцненню громадянського суспільства та сприянню соціальній згуртованості [4, с. 42].

Люди, які стають волонтерами, зазвичай беруть участь у наступних сферах діяльності: допомога людям з обмеженими можливостями; неоплачувана робота в громадських організаціях; робота з дітьми та молоддю; участь в організації масових спортивних або культурних заходів; гарантування музейної діяльності; правозахисна діяльність тощо. Сьогодні волонтерська діяльність також поширилася на біженців, які постраждали від збройної агресії, військових дій та військових злочинів.

Кожен, хто хоче стати волонтером, має свої мотиви: взяти участь у певній соціальній події та знайти однодумців («здатність працювати в команді»), отримати досвід та нові результати («професійне зростання та нові комунікативні навички»), отримати владу та визнання («самореалізація») [3, с. 98].

Як соціальна установа, волонтерство має організовану структуру, яка включає різні неурядові організації (НУО), благодійні фонди та групи громадянських ініціатив. Ці організації створюють основу для систематичної волонтерської діяльності, координують проєкти, залучають ресурси та розподіляють допомогу.

Динаміка великих змін та нарощування потенціалу в розвитку українського волонтерського руху в цілому базується на «трьох стовпах» – «інституціоналізації» (формування сильних волонтерських структур, які мають значний досвід, організаційно-фінансовий потенціал і характеризуються високим рівнем авторитету та довіри) – «платформування» (процес об'єднання різних аспектів та компонентів реалізації волонтерської діяльності за допомогою онлайн-платформ – інформаційно-комунікаційних платформ, які забезпечують ефективну взаємодію всіх учасників – самих волонтерів, донорів/філантропів,

державних органів та одержувачів допомоги) – «зв'язок» (процес Поступово переміщуйте значну частину взаємодії через Інтернет і об'єднуйте всіх учасників у певну розгалужену систему, яка має мережеву, а не ієрархічну структуру) [1, с. 145].

Висновки. Волонтерство – це спосіб покращити якісний та кількісний розвиток суспільства, тому важливо підтримувати та розвивати волонтерський рух. Необхідно ще більше розвивати волонтерство та підтримувати волонтерську діяльність для досягнення сталого розвитку та покращення якості життя людей у всьому світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Веденєєв Д. В., Турчак О. В. Волонтерський рух в Україні в ході російсько-української війни: ризики праці та форми державного і громадського визнання. Військово-науковий вісник. 2018. Вип. 30. 216 с.
2. Германчук В.В. Волонтерство в умовах глобалізації: міжнародний досвід та перспективи для України. Бібліотека соціальної думки. 2016. № 7. 124 с.
3. Синенко В. О. Волонтерство в Україні: поняття, організація, функції. Проблеми державного управління. 2014. Вип. 1. 186 с.
4. Ухань М. Волонтерство як інструмент підтримки соціального розвитку громад. Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук та мистецтв. 2018. Вип. 4. 63 с.